

PUL-KREDIT SIYOSATI VA VALYUTA KURSINI BARQARORLASHTIRISH.

Tadjibayev Sherzod Tairovich

Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Biznes va tadbirkorlik oliy maktabi

Loyiha boshqaruvi yo'nalishi magistranti.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.1128566>

Annotatsiya. Ushbu maqolada biz pul-kredit siyosati va valyuta kursini barqarorlashtirish o'rtasidagi munosabatlarni o'rganamiz, valyuta kursining o'zgaruvchanligini boshqarish va barqaror iqtisodiy rivojlanish uchun qulay muhitni yaratish uchun markaziy banklar tomonidan qo'llaniladigan vositalar va strategiyalarni o'rganamiz. Biz korxonalar, iste'molchilar va umumiyligini iqtisodiy ko'rsatkichlar uchun valyuta kursi barqarorligi muhimligini, shuningdek, globallashgan va o'zaro bog'langan dunyoda barqaror valyuta kursini saqlash bilan bog'liq muammolar va oqibatlarini ko'rib chiqamiz.

Kalit so'zlar: pul, valyuta, kredit, iqtisodiy tanazzul, marketing, siyosat.

MONETARY POLICY AND EXCHANGE RATE STABILIZATION.

Abstract. In this article, we examine the relationship between monetary policy and exchange rate stabilization, exploring the tools and strategies used by central banks to manage exchange rate volatility and create an environment conducive to sustainable economic development. We examine the importance of exchange rate stability for businesses, consumers and overall economic performance, as well as the challenges and implications of maintaining a stable exchange rate in a globalized and interconnected world.

Key words: money, currency, credit, economic recession, marketing, politics.

ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНАЯ ПОЛИТИКА И СТАБИЛИЗАЦИЯ ОБМЕННОГО КУРСА.

Аннотация. В этой статье мы исследуем взаимосвязь между денежно-кредитной политикой и стабилизацией обменного курса, изучая инструменты и стратегии, используемые центральными банками для управления волатильностью обменного курса и создания условий, способствующих устойчивому экономическому развитию. Мы изучаем важность стабильности обменного курса для бизнеса, потребителей и общих экономических показателей, а также проблемы и последствия поддержания стабильного обменного курса в глобализированном и взаимосвязанном мире.

Ключевые слова: деньги, валюта, кредит, экономический спад, маркетинг, политика.

Pul-kredit siyosati mamlakatning iqtisodiy muhitini shakllantirishda asosiy rol o'ynaydi, inflyatsiya, bandlik va iqtisodiy o'sish kabi turli jihatlarga ta'sir qiladi. Pul-kredit siyosatining muhim maqsadlaridan biri valyuta kursini barqarorlashtirish bo'lib, u boshqa davlatlar valyutasiga nisbatan mamlakat valyutasining qiymatini bildiradi. Valyuta kursining barqarorligi iqtisodiy barqarorlikni rag'batlantirish, xalqaro savdoni osonlashtirish va xorijiy investitsiyalarni jalg qilish uchun hal qiluvchi ahamiyatga ega. Pul-kredit siyosati inflyatsiya, foiz stavkalari va valyuta kurslari kabi asosiy o'zgaruvchilarga ta'sir ko'rsatish orqali mamlakatning iqtisodiyotni shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi.

Pul-kredit siyosatining asosiy maqsadlaridan biri narxlar barqarorligini ta'minlash va barqaror iqtisodiy o'sishni qo'llab-quvvatlashdir. Shu nuqtai nazardan, valyuta kursini barqarorlashtirish markaziy banklar va siyosatchilar uchun asosiy e'tibor sohasi hisoblanadi, chunki u savdo raqobatbardoshligi, inflyatsiya dinamikasi va umumiy iqtisodiy barqarorlikka sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Valyuta kursi bir valyutaning boshqa valyutaga nisbatan qiymatini bildiradi va import va eksport xarajatlarini aniqlashda, shuningdek, kapital oqimi va investitsiya qarorlariga ta'sir qilishda muhim rol o'ynaydi. Barqaror valyuta kursi maqsadga muvofiqdir, chunki u korxonalar uchun ishonchni ta'minlaydi, valyuta kursi xavfini kamaytiradi va xalqaro savdo va investitsiyalar uchun qulay muhitni rag'batlantiradi.

Markaziy banklar valyuta kursini barqarorlashtirish uchun pul-kredit siyosatining turli vositalaridan, jumladan, foiz stavkalarini tuzatish, valyuta bozori intervensiyalari va kapitalni nazorat qilish vositalaridan foydalanadilar. Foiz stavkalarini o'zgartirish orqali markaziy banklar milliy valyutaga bo'lgan talabga ta'sir ko'rsatishi va valyuta kursiga ta'sir qilishi mumkin.

Valyuta bozori intervensiyalari valyuta kursiga ta'sir qilish uchun markaziy bank tomonidan valyutalarni to'g'ridan-to'g'ri sotib olish yoki sotishni o'z ichiga oladi. Haddan tashqari volatillik yoki valyutaga spekulyativ hujumlar davrida markaziy banklar valyuta kursini barqarorlashtirish va bozor ishonchini saqlab qolish uchun intervensiya qilishi mumkin. Biroq, intervensiyalardan oqilona foydalanish kerak, chunki haddan tashqari intervensiya valyuta zaxiralarini tugatishi mumkin va uzoq muddatda har doim ham samarali bo'lmasligi mumkin.

Kapitalni nazorat qilish siyosatchilar tomonidan kapital oqimlarini boshqarish va valyuta kursini barqarorlashtirish uchun foydalaniladigan yana bir vositadir. Bu chora-tadbirlar pul mablag'larining mamlakatga kirishi va tashqarisiga harakatlanishini cheklash, valyuta operatsiyalarini cheklash va xorijiy investitsiyalarni tartibga solishni o'z ichiga olishi mumkin.

Kapital nazorati keskin valyuta harakatining oldini olish va valyuta kursi barqarorligini saqlashga yordam berishi bilan birga, moliya bozorining ochiqligi va investorlarning ishonchiga ham ta'sir qiladi.

Xulosa:

Xulosa qilib aytish mumkinki, valyuta kursini barqarorlashtirish pul-kredit siyosatining muhim maqsadi bo'lib, iqtisodiy ko'rsatkichlar va moliyaviy barqarorlikka katta ta'sir ko'rsatadi.

Tegishli siyosat choralarini amalga oshirish va pul-kredit vositalarining kombinatsiyasidan foydalangan holda, markaziy banklar valyuta kursining o'zgaruvchanligini samarali boshqarishi, savdo raqobatbardoshligini qo'llab-quvvatlashi va barqaror iqtisodiy o'sish uchun qulay muhitni yaratishi mumkin. Barqaror ayirboshlash kursi nafaqat xalqaro tranzaktsiyalarda aniqlik va bashoratlilikni ta'minlash orqali korxonalar va iste'molchilarga foya keltiradi, balki tashqi zarbalar qarshisida umumiyl makroiqtisodiy barqarorlik va chidamlilikka ham hissa qo'shadi.

REFERENCES

1. A.V.Vahobov., T.S.Malikov.Moliya. «N0SHIR».Toshkent-2012. 6362. Мадина Гайфулина./специалист департамента. Оценка эффективности операционного механизма денежно-кредитной политики. Тошкент. 2021
2. Mirazizov A., Radjabova I., Rasulov N., Faizulloyev M., Mamatkulov A., Davlatzoda D., Azimov H., Dzuhrayev G., Ahmadov B./ The effektivnenes of financial and monetary

instruments of sustainable development in Tadzhikistan'S./ Economy and ways of improving them./ Journal of internet Banking &Commerce.2016. Vol.21 Issue 3, p1-13./ 13p.

3. Mayexl N., Monetar siyosatni qo'llash:Rivojlanayotgan monetary rejimlarga ega mamlakatlardagi operatsion masalalar(XVF).
4. Sh.SH. Shodmonov, U.V.G'afurov, "Iqtisodiyot nazariyasi" , T.: - "Fan va texnologiya", 2009 yil
5. Tojiboyeva D. Iqtisodiyot nazariyasill: 2-kitob: Oliy o'quv yurtlari talabalari uchun o'quv qo'llanma. -T. «Sharq», 2008, 79-b.